

Produkt niveauer i OS2s governancemodel

I OS2s organisering er det et ønske at styrke produkterne og projekterne i OS2 og sikre en ensartet håndtering af produkterne og projekterne, for derigennem bedre at kunne akkumulere viden og erfaring fra gennemførte projekter.

Hvorfor der arbejdes med en tydelig opdeling af projekterne og en deraf tydeligere opdeling af de produkter projekterne skaber og den governance disse produkter er omfattet af, en produkt opdeling. Vedligehold og drift af forretningskritiske løsninger for et antal kommuner stiller andre krav til governance end mindre komponenter og løsninger bygget og driftet lokalt.

Via niveau opdeling og tydelige krav vil projekterne og produkterne bedre kunne understøttes.

OS2-fællesskabets governancemodel indeholder en indeling i 3 produkt- og projektniveauer.

- Niveau 1 (N1)
- Niveau 2 (N2)
- Niveau 3 (N3)

For de tre niveauer er gældende at for hvert niveau et projekt eller produkt går op, vil kravene stige. Dvs. at krav til dokumentation, organisering, kommunikation mv. vil øges for hvert niveau. Dertil kommer at med niveauerne N2 og N3 vil kravene til tilbagemelding til bestyrelsen øges, ligeledes kravene til styring af projekterne.

I denne samling gennemgås de tre niveauer. Ved gennemgangen af de enkelte niveauer vil der være fire gennemgående temaer (links i højre kolonne):

1. [Relevans](#)
2. [Formkrav](#)

3. Governance

4. Strategisk sammenhæng

Niveauerne bygger oven på hinanden, dvs. at for N2 vil kravene til relevans fra N1 være indbygget i N2 og det i N2 beskrevne, vil bygge videre på det beskrevne i N1. Tilsvarende for de øvrige temaer.

Derved vil et projekt, der indledningsvis er kategoriseret som N1, kunne udvikle sig til et N2 produkt, da det opfylder kravene til N2, men skal ikke organiseres forfra, beskrives på ny. Det allerede gjorte arbejde udvides blot med de tillæg der er nødvendige under N2.

Der vil i gennemgangen af de tre niveauer, derfor ikke være en gentagelse af det tidligere, under hvert tema, beskrevne, det forudsættes indbefattet.

governance

governancemodel

organisering

OS2-fællesskabet

Dokumenter i dokumentindsamlingen

1. Relevans – produktniveauer for OS2-projekter og -produkter
2. Formkrav – produktniveauer for OS2-projekter og -produkter
3. Governance krav – produktniveauer for OS2-projekter og -produkter
4. Strategisk Sammenhæng – produktniveauer for OS2-projekter og -produkter

Relevans – produktniveauer for OS2-projekter og -produkter

OS2-fællesskabet

organisering

governancemodel

relevans

produktniveauer

[Se en kort video om niveauopdelingen.](#)

Relevans er et af fire gennemgående temaer i OS2s produktniveauer.

Niveau 1

Projektets/ produktets relevans stammer fra dets grundlæggende ide og lokale værdi. Men for at være et OS2 projekt/ produkt skal den lokale værdi være beskrevet og kunne overføres til andre kommuner. Dvs. der skal være en potentiel værdi for andre kommuner.

For en OS2-løsning på niveau 1 er derfor gældende:

- Ideen / løsningen skal skabe lokal værdi.
- Ideen / løsningen skal have potentiel værdi for andre.

Niveau 2

Produktets relevans stammer fra dets grundlæggende ide, som på N1, men dets værdi har fælleskommunal, fremfor kun lokal værdi. Det betyder at produktet tænkes og beskrives fra start til at have relevans for mange eller alle af landets kommuner, modsat ved N1 hvor produktet initialt er lokalt tænkt og lokalt anvendt.

Ydermere kræves det at produktet har opbakning fra den lokale linjeledelse i den eller de kommuner, der indgår i projektarbejdet. Opbakningen demonstrerer produktets relevans og de deltagende kommuners seriøsitet.

For en OS2-løsning på niveau 2 er derfor gældende:

- Ideen / løsningen bør have tværkommunal potentiale
- Accept fra lokal linjeledelse

Niveau 3

For N3 er gældende at der skal være et ophæng til de nationale strategier. Det betyder at projekterne/ produkterne skal understøtte kommunerne i realisering af de kommunale krav og mål opstillet i de nationale strategier.

Projekterne/ produkterne vil derfor ofte indgå i en sammenhæng med centrale initiativer eks. KOMBITs monopolbrud.

For en OS2-løsning på niveau 3 er derfor gældende:

- Ophæng til nationale strategier er til stede

Formkrav – produktniveauer for OS2-projekter og -produkter

OS2-fællesskabet

governancemodel

organisering

produktniveauer

formkrav

Se en kort video om niveauopdelingen.

Formkrav er et af fire gennemgående temaer i OS2s produktniveauer.

Formkravene som projekt eller produkt skal leve op til handler i høj grad om:

- Deling
- Dokumentation
- Lovformlighed

Minimumskrav

For alle løsninger der deles i OS2-fællesskabet er der en række formkrav der som minimum skal efterleves.

- Kildekoden deles
- Open Source licenskriterier overholdes
- Udbudsregler er overholdt
- Alm. Lovformlighed er overholdt
- Der er tænkt på sikkerhed i løsningen
- Løsningens formål og værdi er beskrevet

Niveau 1

Et centralt element i OS2 er deling af viden, erfaring og produkter. Derved skal kildekode frigives på Open Source licens og placeres i OS2 som deler denne via et officielt delingssite eks. [GitHub](#).

Løsningen skal være velbeskrevet, dvs. projektets/ produktets formål og løsningsbeskrivelse, herunder eventuelle snitflader til andre systemer/løsninger. Beskrivelserne skal også inkludere eventuelle driftskrav, der måtte være til løsningen. Samt udarbejdelsen af uddannelsesmateriale. Sikkerhed skal også tænkes ind fra starten, som en central del af løsningen.

Projekter og produkter i OS2 skal overholde gældende lovgivning, det være sig i forhold til udbudslovgivning mv. Det betyder at den eller de kommuner, der ønsker et projekt eller produkt i OS2 regi, skal sikre at eventuelle

databehandlertaftaler er på plads, at der er gennemført udbud hvor nødvendigt og at øvrig lovgivning er overholdt. OS2s licenskriterier skal ligeledes være overholdt.

Det er op til den enkelte kommune, der udvikler produkter i OS2 regi at sikre dette. Viser det sig efterfølgende at disse krav ikke er overholdte kan bestyrelsen i OS2 vælge at afvise eller lukke produktet.

For en OS2-løsning på niveau 1 er derfor gældende:

- Kildekoden placeres på OS2s Github
- Driftskrav til løsningen er dokumenteret.
- Løsningen er dokumenteret på teknisk niveau
- Teknisk implementering af løsningen er dokumenteret
- Kommunikation via OS2s kommunikationskanaler
- OS2s værktøjer benyttes (Jira, hjemmeside osv.)

Niveau 2

I forhold til N1 øges formkravene yderligere. Eksempelvis er der et initalt krav om at følge de fælles offentlige standarder og [rammearkitekturen](#), men ikke som et kardinalkrav. I stedet er kravet følg eller forklar. Dvs. at det skal beskrives hvor et projekt følger standarderne og rammearkitekturen og hvor det ikke gør og hvorfor det ikke gør. Dette for at sikre, at andre kommuner kvalificeret kan vurdere og tage produktet i anvendelse. Det skal være så let tilgængeligt at anvende et OS2 produkt som muligt.

Foruden kravene opstillet i N1 omkring løsningsbeskrivelse, stilles der krav om beskrivelse af drifts set up, herunder driftsform (-er), support og vedligehold. Dette uagtet om løsningen drives lokalt, via en kommunal aktør eller en leverandør. Der må ligeledes kun være én core kode, som løbende vedligeholdes. Der kan være flere former for anvendelse af core kode, men der kan kun være den ene.

Der stilles ligeledes krav om, at ved implementering opsamles og dokumenteres best practices. Dette for at samle erfaring og viden og distribuere dette til efterfølgende kommuner, der på et senere tidspunkt ønsker at ibrugtage produktet. Derigennem beriges hele produktet igennem de løbende implementeringer og understøtter OS2 ønske om videndeling.

Tilsvarende i forhold til kommunikation omkring produktet. Her stilles der krav om at der udarbejdes præsentations- og kommunikationsmateriale, til anvendelse over for det strategiske niveau. Produkter i N2 niveauet vil ofte skulle have en lokal strategisk forankring og vil derfor kræve udarbejdelse af materiale til netop dette niveau. Derfor stilles der krav om udarbejdelse for derigennem at understøtte efterfølgende kommuner i deres lokale kommunikation og underbygge produktets viden opsamling.

For en OS2-løsning på niveau 2 er derfor gældende:

- Kun en version af core koden
- Løsningen bør leveres i containerformat f.eks. Docker eller der medleveres installationsscript(s)
- Kommunikationsmateriale til strategisk niveau udarbejdes
- Præsentationsmateriale af løsningen udarbejdes
- Best practice for implementering i organisationen dokumenteres
- Uddannelsesmateriale bør udarbejdes
- Teknisk dokumentation indeholder best practice for kodestandarder
- Drifts og vedligeholdelses setup skal beskrives
- Følg eller forklar i forhold til standarder og rammearkitektur

Niveau 3

Formkravene til N3 projekter/ produkter udbygger de allerede tidligere beskrevne i N1 og N2 med politisk og strategisk kommunikation. Kommunikationen skal anvendes både lokalt, men i mindst ligeså høj grad overfor KOMBIT, KL m.fl. Derfor skal der i projekterne udarbejdes strategisk kommunikation, der koordineres med bestyrelsen for OS2.

Projekterne/ produkterne vil ofte have en stor bevågenhed omkring sig, hvorfor det er centralt at sikre en sikker og stabil implementering og overgang til drift. Der stilles derfor krav om udarbejdelse af en procesplan, med tilhørende beskrivelse af procesansvar for overgangen til drift. En slags minikogebog for produktet.

Projekterne/ produkterne vil forventeligt ofte have en forretningskritisk karakter, hvorfor en procesplan har til formål at imødegå eventuelle fejl og misforståelse omkring proces og procesansvar i overgangen til drift.

For en OS2-løsning på niveau 3 er derfor gældende:

- Politisk kommunikation udarbejdes:
 - Lokal
 - Omverden (KOMBIT, KL, Digitaliseringsstyrelsen mv.)
- Procesplan + procesansvar for driftsimplicering udarbejdes.

Governance krav – produktniveauer for OS2-projekter og -produkter

OS2-fællesskabet

governancemodel

organisering

governance

produktniveauer

[Se en kort video om niveauopdelingen.](#)

Governance er et af fire gennemgående temaer i OS2s produktniveauer, og det handler om

- Organisering
- Spilleregler

Minimumskrav

Minimumskrav stiller ikke krav til governance strukturen, og de kan derfor ikke nævnes her..

Niveau 1

For at opnå en niveau 1 status skal produktet/projektet oprettes i OS2s porteføljestyring. Der skal ske en løbende koordinering med OS2-sekretariatet, som skal assistere med opfyldelse af krav. Udover det er det vigtigt, at produktet/projektet har en tovholder eller en projektleder. På dette niveau behøver bestyrelsen kun en orientering. Det er desuden et krav, at produktet/projektet omfatter mere en én kommune.

Kortfattet betyder det følgende krav stilles til niveau 1 produkter/projekter:

- Oprettes i OS2s porteføljestyring
- Løbende koordinering med OS2-sekretariatet, som assisterer ved opfyldelse af krav
- Ansvarlig projektleder/tovholder
- Orientering til bestyrelsen
- En projektmodel bør anvendes
- Involverede kommuner: +1

Niveau 2

Niveau 2 bygger på krav fra niveau 1 produkter/projekter, men har ekstra krav ovenpå. På niveau 2 skal der bygget arbejdsgrupper i form af en styregruppe og ideelt set også en koordinationsgruppe, der står for udvikling af produkt/projekt. For at opnå et niveau 2 skal bestyrelsen desuden godkende projektet/produktet, og en projektmodel bør være dokumenteret. Det er vigtigt, men ikke et krav, at der foregår et review af tredje part. Ikke mindst skal økonomien til udviklingsarbejdet sikres ved at lave en tilslutningsaftale.

Foruden at produktet/projektet skal over opfylde niveau 1 kravene, skal følgende være på plads for at nå niveau 2:

- Bestyrelsen godkender projekt/produkt
- Styregruppe nedsættes
- Koordinationsgruppe bør dannes
- Projektmodel bør være dokumenteret
- Review af kode af 3. part bør foretages
- Tilslutningsaftale til sikring af økonomien til koordineringsarbejdet bør udfærdiges.

Niveau 3

På samme vis som tidligere bygger niveau 3 på krav fra niveau 2 plus nogle yderligere krav. Niveau 3 omhandler i højeste grad styregruppen og økonomisikring.

- Bestyrelsen godkender styregruppen
- Bestyrelsen har stemmemajoritet i styregruppen
- Aftale lavet som sikre økonomi til koordinering og videreudvikling skal udfærdiges
- Faggruppe(r) etableres

Strategisk Sammenhæng – produkt niveauer for OS2-projekter og -produkter

OS2-fællesskabet

governancemodel

produkt niveauer

strategi

[Se en kort video om niveauopdelingen.](#)

Strategisk sammenhæng er krav til produktets/projektets strategi i forhold til visioner og fællesskab strategier. Der er ingen minimumskrav til strategisk sammenhæng.

Niveau 1

Niveau 1 stiller krav til strategien i produktet, hvor der kræves at produktet/projektet har en kobling til OS2s strategi, og at idéen skal understøtte både innovation og Open Source. Det er følgende krav:

- En kobling til OS2s strategi
- Ideen / løsning skal understøtte: Innovation & Open Source

Niveau 2

Dette niveau bygger ovenpå niveau 1 og stiller desuden krav til en strategisk overensstemmelse med vision og strategi. Det vil sige, at kravet for at flytte til niveau 2 er dette:

- Beskrevet strategisk overensstemmelse i forhold til OS2 vision og strategi

Niveau 3

Foruden krav fra niveau 2, kræver niveau 3 også forbindelse til større strategiske sammenhænge:

- Strategisk overensstemmelse i forhold til OS2 vision og strategi skal være til stede og beskrevet
- Evt. en strategisk sammenhæng med nationale initiativer